

аналіз діяльності конкурентів, заходи популяризації друкованої продукції та ін. Врахування зазначених критеріїв впливу дозволить скласти обґрунтовану прогнозну модель розвитку видавничо-поліграфічної галузі.

Література:

1. Андросюк Л.А. Стан та перспективи розвитку поліграфічної галузі України [Електронний ресурс] / Л. Андросюк, Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/natural/Nvuu/Ekon/2013_40/statti/1_14.htm
2. Довгань Л.Є., Воржакова Ю.П. Стан та перспективи розвитку поліграфічної промисловості України Економіка та держава № 6/2013 [Електронний ресурс] / Л. Довгань, Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2013/12.pdf
3. Воржакова Ю.П. Формування конкурентної політики поліграфічних підприємств Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук [Електронний ресурс] / Ю. Воржакова, Режим доступу: http://rada.kpi.ua/files/dissertation/dis_Vorzhakova_Yu.P.pdf
4. Давидюк Л. Конкурентоспроможність поліграфічного підприємства Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України [Електронний ресурс] / Л. Давидюк, Режим доступу: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2014/24_6/30.pdf
5. Мохонько Г.А., Малик І.П. Методологічні аспекти забезпечення ефективності підприємств видавничо-поліграфічної галузі. Науковий журнал «Актуальні проблеми економіки» №2(128), 2012 С. 144-150 [Електронний ресурс] / Г. Мохонько, І. Малик, Режим доступу: <http://eco-science.net/archive2012/195--2128.html>
6. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А. Прогнозування стратегічної стійкості підприємств видавничо-поліграфічної галузі [Електронний ресурс] / Л. Довгань, Г. Мохонько Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/e-journals/PSPE/2011_1/Dovgan_111.htm

УДК 330.43:502.4

Д.В. Захарчук

Науковий керівник: Зелінська О.В., к.т.н., старший викладач

Вінницький національний аграрний університет

**ЕКОНОМЕТРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ АНАЛІЗУ ТА
ПРОГНОЗУВАННЯ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

D.V.Zaharchyk

**ECONOMETRIC MODELLING FOR ANALYSIS AND PROGNOSTIC
ATION OF PRINCIPAL ENTERPRISE ACTIVITY**

Суспільне життя неможливе без передбачення майбутнього, без прогнозування перспектив розвитку. Економічні прогнози необхідні для визначення шляхів розвитку суспільства й економічних ресурсів, що забезпечують його досягнення, для виявлення найбільш імовірних і економічно

ефективних варіантів довгострокових, середньострокових і поточних планів, обґрунтування основних напрямків економічної і технічної політики, передбачення наслідків прийнятих рішень і здійснюваних у даний момент заходів. В умовах науково-технічного прогресу й удосконалення економічної системи держави, прогнозування стає одним з вирішальних наукових факторів формування стратегії і тактики суспільного розвитку.

Таким чином, сучасні умови вимагають максимального розширення фронту прогнозування, подальшого удосконалення методології і методики розробки прогнозів. Чим вищий рівень прогнозування процесів суспільного розвитку, тим ефективнішим є планування і керування цими процесами в суспільстві.

Створення прогнозування за допомогою економічних моделей розкрито у дослідженнях Я. Тінбергена [1], Р. Фріша [2], Роберта Клейна [8]. Проте, дослідження прогнозів не завжди дає багато інформації про відмінності між економічними моделями. В роботі [4], більш детально розглянуто економічні моделі, а саме економетричні які дозволяють зробити прогноз в економічних системах.

Процес пізнання економічної реальності вимагає побудови економетричних моделей, причому кожна економетрична модель виходить з певної економічної закономірності, яку необхідно економічно сформулювати і кількісно визначити на основі статистичних даних. Економетричні моделі є найбільш поширеним типом соціально-економічних моделей, які використовуються для аналізу й прогнозування комплексного розвитку країни. Вони складаються з функціональних регресійних і балансових рівнянь, які кількісно визначають взаємозв'язки і пропорції між макроекономічними величинами на всіх фазах процесу відтворення.

Для аналізу й прогнозування комплексного розвитку країни використовують економетричні моделі, які є найбільш поширеним типом соціально-економічних моделей. Вони складаються з функціональних регресійних і балансових рівнянь, що кількісно визначають взаємозв'язки і пропорції між макроекономічними величинами на всіх фазах процесу відтворення. Економетричні моделі використовувались спочатку у формі простих моделей, які описують певну частину процесу відтворення. Лише за останні десятиліття отримали розвиток складні (комплексні) економетричні моделі, покликані відображати функціонування всієї економіки. Ці моделі, поступово вдосконалюючись і пристосовуючись до потреб практики, що призводить до їх розширення і деталізації.

Економічні прогнози необхідні для визначення шляхів розвитку суспільства й економічних ресурсів, що забезпечують його досягнення, для виявлення найбільш ймовірних і економічно ефективних варіантів довгострокових, середньострокових і поточних планів, обґрунтування основних напрямків економічної і технічної політики, передбачення наслідків прийнятих рішень і здійснюваних у даний момент заходів.

Саме застосування економетричних моделей в економіці дає змогу виокремити та формально описати найважливіші, найсуттєвіші зв'язки економічних змінних і об'єктів, а також індуктивним шляхом отримати нові знання про об'єкт. В такій моделі, в спрощеній формі, за багатьох припущень, встановлюють основні залежності між економічними показниками.

Література:

1. Базилевич В. Д. Зміст, цілі та засади (інструменти) макроекономічної політики. Теорії економічної політики Я. Тінбергена та Р. Манделла / В. Д. Базилевич // Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 2-ге вид., виправл. – К. : Знання, 2005. – Тема 13. – С. 595–611.
2. Блауг М. Фриш Рагнар А. К. Frisch Ragnar A. K. (1895–1973) / М. Блауг // 100 великих економістів после Кейнса / М. Блауг ; пер. с англ. под ред. М. А. Сторчевого. – СПб. : Экономическая школа ГУ ВШЭ : Экономикс, 2009. – С. 322– 324. – (Библиотека «Экономической школы» ; вып. 42).
3. Лугінін, О.Є. Економетрія: навч. посібник / О.Є. Лугінін; [рец. В.М. Данілін, О.О. Петрова]. - 2-е вид., перероб. і доп.. - Київ: ЦНЛ, 2008. - 278 с.
4. Макаренко, О.С. Інформаційні технології для великого міста: моделювання, прогнозування, передбачення / О.С. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. - 2005. - № 10. - С. 166-170.
5. Мусіна, Л.А. Економетрична модель прогнозування макропоказників / Л.А. Мусіна, Т.В. Лебедева, В.О. Піщейко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2003. - № 12. - С. 1-10.

УДК 338.43

Т.В. Іванко

Науковий керівник: О.А. Ковальчик, асистент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ОЛІЙНО-ЖИРОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

T.V. Ivanko

FORMATION MODEL OF ENTERPRISES EXPORT POTENTIAL OIL AND FAT INDUSTRY OF UKRAINE

Враховуючи сучасний розвиток економіки України, а саме ряд трансформаційних змін, викликаних поступовим входом у ЄС, вивчення питання нарощування експортного потенціалу за рахунок стратегічно важливих галузей є надзвичайно важливим та актуальним.

Оліє-жировий підкомплекс найбільш привабливий в аграрній галузі, про що свідчать показники динаміки світових обсягів виробництва та експорту соняшникової олії подані на рис. 1 та сформульовані за даними офіційного сайту асоціації «Укроліяпром» [1].